

Schilder Francis Bacon leidde een heftig leven. Die turbulentie is ook te zien in de dansvoorstelling die Nanine Linning op zijn leven maakte. DOOR EDO DIJKSTERHUIS

———— Dans

BACON. foto Nanine Linning

Emotionele rollercoaster

Zijn autoritaire vader, die wilde dat hij het legering, schopte hem op zestienjarige leeftijd het huis uit toen Francis Bacon (1909-1992) opbiechtte dat hij homo was. Al stelend en zich hoererend trok hij vervolgens door Europa. Als hij in de Franse stad Chantilly het gewelddadige schilderij *Le Massacre des Innocents* van Nicolas Poussin ziet, weet hij: ik word schilder.

‘Schoonheid botst hier frontaal op ontluistering.’

Erkenning bleef echter lange tijd uit. Gefrustreerd scheurde Bacon ieder doek dat hij als mislukt beschouwde in stukken, waarmee de puinhoop in zijn legendarisch smerige atelier alleen nog maar groter werd. Ook toen hij wel succes had, bleef zijn leven chaotisch. Zijn latere partner George Dyer kon Bacons exorbitante levensstijl – met veel drank, gokken en woede-uitbarstingen –

uiteindelijk niet aan en pleegde zelfmoord.

De turbulentie van Bacons leven is terug te zien op zijn doeken. Ze worden bevolkt door vervormde figuren, met hoofden als gedeukte aardappels en smeltende ledematen. Het was alsof de schilder zijn modellen binnenstebuiten trok. Ze dragen hun woede, angst en obsessies aan de buitenkant. Behalve hun vorm is ook de manier waarop ze tot stand kwamen zeer onconventioneel. Bacon smeerde handenvol verf op ongeprepareerd canvas en ging daarmee als het ware boetseren totdat een portret tevoorschijn kwam. Of niet.

Op eenzelfde intuïtieve en onderzoekende manier maakte Nanine Linning in 2005 de nu in reprise genomen dansvoorstelling *BACON*. Vijftien jaar oud was de choreograaf toen ze voor het eerst werk zag van de lers-Britse expressionist. Ze was meteen zwaar onder de indruk van de manier waarop hij emoties vertaalde in lichamelijkeheid. Zij op haar beurt zet Bacons zielspiegels weer om in beweging.

BACON bestaat uit drie delen, vrij naar de triptieken waar de schilder vanaf het midden van de jaren veertig beroemd mee is geworden. De choreografie is een emotionele rollercoaster van jewelste. Het begint meteen met een heftig openingsbeeld; als karkassen hangen twee dansers in de lucht. Schoonheid botst hier frontaal op ontluistering. De dansers jagen en vluchten, de hiërarchie van macht over elkaar wordt steeds opnieuw gemeten. Het is eten of gegeten worden. Seksuele confrontaties, zelfmoord en hunkering naar intimiteit zijn de thema's bij Linning. Ze creëerde deze voorstelling toen ze 28 jaar oud was, de leeftijd waarop Bacon voor het eerst erkenning kreeg voor zijn kunst maar meteen ook overhoop lag met zijn critici. Linnings leven bestond op dat moment uit hoge pieken en diepe dalen. Behalve een ode aan de schilder is *Bacon* daarom een van de meest persoonlijke stukken die ze tot nu toe maakte. ■

BACON. Nanine Linning. Op 2 oktober in Parktheater Eindhoven. parktheater.nl